

Дәріс 6 .Экскурсиялық әдістеме және оны жетілдіру жолдары

Дәріскер: т.ғ.к., доцент Қ.Б. Баудиярова

Дәріс мақсаты

Мақсаты: ғылыми, білім беру, танымдық, мәдени-ағарту, демалу, т.б. мақсаттарда белгілі бір орындарға ұйымдастырылатын ұжымдық жағынан жиналық тарихи обьектілерге бару

Дәріс жоспары

1.Экскурсия әдістемесі

2.Экскурсиялық әдістеме талаптарының мәні

3.Экскурсиялық әдістемені жетілдіру жолдары

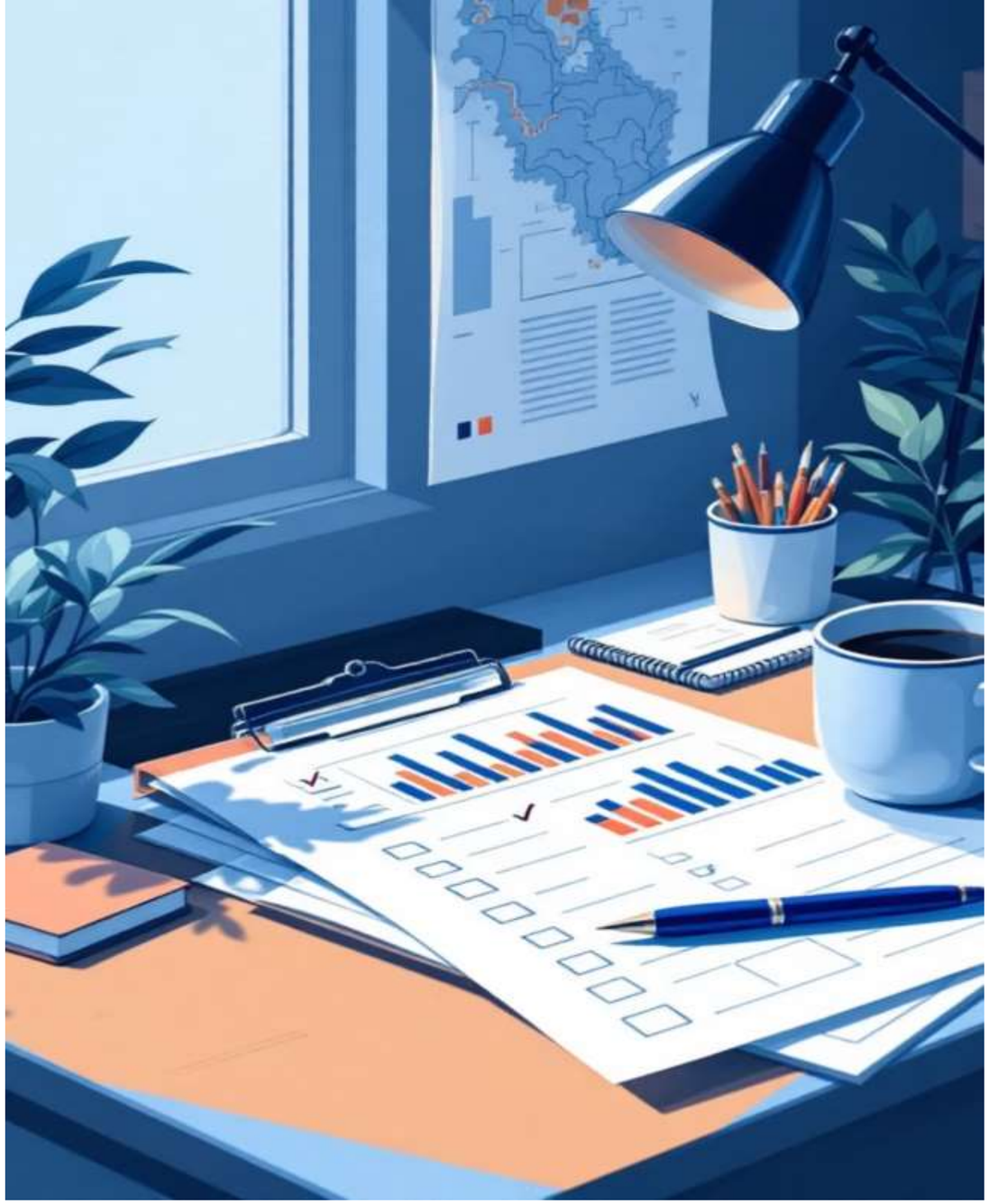

Кіріспе

Ғылымда әдістемені жалпы және жеке (жалқы) деп жіктейді. Әдістеме кеңінен алып қарағанда, белгілі бір міндеттерді шешу, қойылған мақсатқа жету үшін жасалған әдіс-тәсілдердің жиынтығы болып табылады. Жалпы әдістеме оқыту тәсілдері мен талаптарын қамтыса, одан таралған жеке әдістеме әрбір ғылым саласында орын алады, былайша айтқанда, кез келген ғылымға тән оның өзіндік жеке әдістемесі бар.

Оқушыларға экскурсия арқылы сенімділік, коммуникативтік және сыни ойлау дағдылары беріледі.

Экскурсиялық әдістеменің анықтамасы

Экскурсиялық әдістеме — білім беру мақсаттарын орындау үшін ұйымдастырылған бақылау, зерттеу және тәжірибе жинақтау әрекеттерінің кешені. Бұл әдіс жоспарлауды, мақсат қоюды, ақпарат жинауды және оқыту нәтижесін бағалауды қамтиды.

Экскурсияның түрлері

Табиғат экскурсиясы

Экологиялық білім, бақылау дағдылары, биологиялық байлықты таныту.

Музей экскурсиясы

Тарихи және мәдени контекст, материалдық мәдениетпен жұмыс.

Өндірістік-практикалық экскурсия

Кәсіптік бағдар, технологиялық процестерді түсіну.

Қалалық-тарихи экскурсия

Қоғамдық тарих, урбанистика және мәдени мұраны зерттеу.

Артықшылықтары мен кемшіліктері

Артықшылықтары

- Теорияны практикамен байланыстыру және есте қалуды арттыру
- Мотивация мен қызығушылықты көтеру
- Командалық және коммуникациялық дағдыларды дамыту

Кемшіліктері

- Ұйымдастыру шығындары мен логистика талаптары
- Қауіпсіздік пен мерзімдік шектеулер
- Бағалау мен материалдық ресурстардың жетіспеуі

Жетілдіру жолдары

1 . Жоспарлау және мақсат қою

Оқушылардың деңгейі мен оқу нәтижелеріне сәйкес нақты мақсаттар мен бағалау критерийлерін анықтау.

2 . Маршрут пен қауіпсіздік

Маршрутты алдын ала тексеру, қауіпсіздік шараларын енгізу, жауапты тұлғалар тағайындау.

3 . Пәнаралық интеграция

Әртүрлі пәндерді байланыстыратын тапсырмалар, жобалық жұмыс және зерттеулер қосу.

4 . Технологияны пайдалану

AR/VR, мобильді қосымшалар, цифрлық күнделіктер арқылы оқыту әсерін арттыру.

5 . Бағалау және кері байланыс

Рубрикалар, портфолио, само- және әріптестер арқылы бағалау; жетілдіру бойынша нақты ұсыныстар.

8. Бекіту сұрақтары

1 1.Экскурсия әдістемесі деген не?

2 2.Экскурсиялық жұмыс әдістемесі қандай сау алдарға жауап береді?

3 3.Экскурсиялық әдістеме талаптарының мәні неде?

4 4.Экскурсиялық әдістемені жетілдіру жолдары қандай?

5 5.Экскурсия жүргізуші өз әдістемесін жасай алады ма?

6 6.Тақырыпқа қатысты өз ойыңыз қандай?

Қорытынды және пайдаланған әдебиеттер

Экскурсиялық әдістеме — оқытудың практикалық және тәрбиелік әлеуеті жоғары құралы. Жоспарлау, қауіпсіздік, бағалау және технологияларды қолдана отырып, сапасын арттыруға болады. Экскурсиялар туған жерге деген сүйіспеншілікті, кәсіби бағдарды және зерттеушілік қызығушылықты қалыптастырады.

Ұсынылатын әдебиеттер

1.Савина Н.В., Горбылева З.М. Экскурсоведение: Учебное пособие. –Минск, 2004
2.Емельянов Б.В. Экскурсоведение. Учебное пособие. –М., 2002.
3.Дькова Р.А. Основы экскурсоведения. –М.:1985.–255 с.
4.Белугина Г.К. Экскурсоведение. –Иваново, 2005. –21 с.
5.Кайназарова А.Е. Музейное дело в Казахстане (1831-1925 гг.): автореф. канд. дисс. истор. наук. – А., 1995. – 25 с.
6.Қазақстан музейлері / Құраст. Мерекешеева С.К. –Алматы, 2009. – 280 б.

